DE DIALECTO PINDARI OBSERVATIONES

CREATIONI
VII. PHILOS. DOCTORVM ET LL. AA. MAG.
RECTORE MAGNIFICO
IO. AVG. HENRICO TITTMANNO
THEOL. DOCT. ET PROF. P. O. ALVMNORVM REGIORVM EPHORO
PROCANCELLARIO
GODOFREDO AVGVSTO ARNDTIO
DOMINO HEREDITAR. PAVNSDORFII MORAL. ET POLIT. P. P. O. COLLEGII B. MAR. VIRG. SENIORE. SOC. OECON. LIPS. SODALI
DECANO
CHRISTIANO DANIELE BECKIO
POTENTISS. REGI SAX. A CONSIL. AVL. GRAEC. ET LAT. LITT. P. P. O. ACAD. DECEMVIRO BIBLIOTHECAE PRAEFECTO ALVMN. REGG. EPHORO, SOCIETT. IABLONOV. ET OECON. LIPS. REG. BAVAR. MONACH. VELITERNENSIS, ALIARVMQVE SODALI

SCRIPTAE
A
GODOFREDO HERMANNO
ELOQ. ET POET. P. P. O. COLLEGII MIN. PRINC. SOCIO. SOCIETT. REG. BAVAR. MONACH. ET NANTIENSIS AC LAT. IENENS. SODALI

D. XVI. FEBR. cIↃIↃcccix

LIPSIAE
EX OFFICINA KLAVBARTHIA

Graecae grammaticae perveſtigatio, quae nuper paucorum quidem, ſed idoneorum hominum ſtudiis admirabiles fecit progreſſus, nunc, ſi recte ſentio, aut conſiſtere in medio curſu cogetur, aut alia, quam hactenus, via debebit ingredi. Eo enim iam perducta videtur iſta doctrina, ut, niſi ille locus, qui eſt de dialectis, pertractetur, nulla in parte eius cum aliquo fructu procedi poſſit longius. Non mirabor tamen, ſi plerique dialectorum explicationem propter incredibilem rei difficultatem defugient. Neque enim haec res collectione diverſarum formarum confici poteſt, ut quidam opinati ſunt, ſed et lectio in ſingulis locis ad criticas regulas expendenda eſt, et tempora ſcribendique genera diligenter ſunt diſcernenda. Quod quam magnum ſit, quamque difficile, in tanta non ſolum copia, ſed etiam corruptione veterum ſcriptorum, ſponte intelligitur. Equidem ut aliquid ad eam rem conferam, editis ante biennium de hac materia obſervationibus nunc alias addam, quae ad Pindarum ſpectabunt. De quo ſcriptore non minus perverſe quoſdam iudicare video, quam de Theocrito, quum utrumque Dorica linqua uſum exiſtimantes, temere, quidquid Dorienſibus uſitatum fuit, aut ferendum in his ſcriptoribus, aut etiam reponendum eſſe cenſent. At ne Theocritus quidem ubique aut Doricam dialectum, aut eumdem Doriſmum admiſit: ſed huius rei fines qui monſtraret, praeſertim in tam corrupto ſcriptore, nondum inventus eſt. Minus etiam Dorica lingua uſus eſt Pindarus: qui ne ipſe quidem, quamvis integrior aliis ſcriptoribus ad nos perveniſſe creditus, ſuae dialecti probabilem reperit explanatorem. Nimirum, ut alibi non ſemel diximus, ante omnia gentium dialecti a dialectis ſcribendi generum ſecernendae erant. Quae

res habet ſane aliquid difficultatis, quod gentium uſus e ſcriptoribus tamen, exempla ſectantibus illorum, qui in eodem genere elaborarunt, cognoſcendus eſt. Verumtamen ſcribendi genera alia aliis ad hunc finem aptiora ſunt; maxime pleraeque proſae orationis formae; tum poeſis illa, quae communem vitam imitatur, ut comoedia et mimi: multo minus caetera poeſeos genera, quorum nullum eſt, quod puram cuiusquam gentis linguam exprimat. Et quoniam prima omnium fuit epica poeſis, cuius duae fuerunt levi discrimine diſtantes familiae, una Ionica Homeri, altera Aeolica Heſiodi, quarum victrix Ionica diu lex et norma habita eſt omnis poeſeos: quaecumque deinde aliae exſtiterunt poeſeos formae, eae aut epicam ſequutae ſunt poeſin, alia ab alius gentis lingua colorem trahens, ut lyrica poeſis, nunc Ionum linguae, nunc Aeolenſium, nunc Dorienſium, neque uno modo, ſeſe accommodans, aut certarum gentium linguam conſectatae ſunt, colorem ab epicis ducentes, ut tragoedia et bucolicum genus. Haec reputantibus planum erit, qua via in hac disputatione incedendum ſit.

Veniamus ad Pindarum. Veriſſime hunc veteres communi lingua uſum dixerunt. Sturzium quidem, hoc in Maittairii libro p. XXXIV. ſic interpretantem, ut Pindari, poetae temporibus Perſiicis florentis, dialectum proxime ad antiquiſſimam Hellenum linguam, a qua omnium minime abfuerit Dorica ſive Aeolica, accedere putaret, mirarer profecto, ſi nullus Pindari verſus ad nos perveniſſet: nunc autem, quum tantum eius carminum volumen omnium manibus teratur, quid de tali opinione dicam, non invenio. Qui communem linguam Pindaro tribuerunt, hoc dixiſſe cenſendi ſunt, dialectum, qua utitur, ſingulari quodam temperamento paene ex omnibus dialectis mixtam videri. Id quomodo factum ſit, apertum eſt. Eſt enim Pindari dialectus epica, ſed colorem habens Doricae, interdum etiam Aeolicae linguae. Aliis verbis, fundamentum huius dialecti eſt lingua epica, ſed e Dorica dialecto tantum adſcivit Pindarus, quantum et ad dictionis ſplendorem et ad numerorum commoditatem idoneum videretur, repudians illa, quae aut interioris eſſent, aut vulgaris, aut certis in locis uſitati Doriſmi.

Nec

Nec primus hoc fecit Pindarus, ſed ſequutus alios, ipſe quoque poſt in exemplis habitus. Horum attingam quae praecipua ſunt. Fines libelli, brevitatem, brevitas ordinem conſulto neglectum excuſabit.

Ac de epica apud Pindarum dialecto quum multa dici poſſent, conſiſtam in hiatu et quorumdam verborum menſura. De hiatu quidem hoc magis mihi dicendum eſt, quod is nuper quemdam doctiſſimum virum adduxit, ut digamma a Pindaro uſurpatum crederet. At ea littera Pindarum non eſſe uſum, certiſſimum eſt. Nam et hiatum admiſit in his quoque vocabulis, quae numquam habuerunt digamma, neque ante illa vocabula, quae apud antiquos a digammo incepiſſe ſcimus, aut correptionem ſyllabae conſonante terminatae, aut apoſtrophum declinavit. Neque enim fore puto, qui digamma nunc adhibitum, nunc neglectum fuiſſe cenſeat; nec magis, qui eam litteram eum ſpiritu aſpero comparet, qui ad menſuram nihil usquam confert, hiatum autem reddit etiam duriorem. Omnino ex quanam dialecto digamma a Pindaro ſumptum dicetur? Ex epica? At Pindari tempore pridem digamma ex epica poeſi evanuerat. An e Dorica? At ab antiquo illo et interiore Doriſmo cuius proprium erat digamma, plane abstinuit Pindarus. An denique ex Aeolica? At quum omnino perpauca hinc hauſit, tum ne Aeolici quidem poetae, ut Alcaeus et Sappho, digamma magnopere frequentarunt, quo illi in multis vocabulis abstinuerunt, quibus Pindarus, ſi ex hiatu coniectura facienda eſſet, adieciſſet digamma. Bis occurrens apud hunc *ἀυάτα* de ſe ipſo, non de aliis vocibus, teſtimonium edit. Sola ille pronomina *ἕθεν*, *ἕ*, *οἷ*, quae tamen ne ipſa quidem apud eum digamma habuiſſe puto, prorſus ita, ac ſi haberent, uſurpat. Horum *ἓ* ſemel invenitur, ſed poſt conſonantem, Ol. IX. 23. *οἷ* Ol. I. 37. 106. VI. 35. 111. VII. 164. 168. IX. 24. 101. XIII. 39. 52. 92. 100. 109. 130. XIV. 32. Pyth I. 14. II. 153. III. 112. IV. 40. 65. 84. 129. 337. 432. 470. 510. V 157. IX. 62. 99. 145. 192. 213. Nem. I. 19. 24. 88 92. III. 66. 98. V. 62. VI. 38. VII. 58. X. 53. Iſthm, V. 78 VI. 16. 72. VIII. 125. in fragm. p. 80. III. ed. Heyn. His adde Ol. II. 74. Pyth. II. 78. IX. 148. Nem. IV. 96.

VII.

VII. 32. X. 27. 149. Isthm. IV. 109. de quibus locis disputavi ad Orphica p. 787. seqq. Ἔθεν, nusquam occurrens, quin eamdem legem sequi debuerit, non est dubium. Hoc unum addo, si quando syllaba ob digamma per positionem produci videatur, hos locos aut aperte vitiosos esse, aut suspicionem certe vitii habere non exiguam. Male numeris consulens lectio Pyth. IV. 450. ἐπεδείξαντο κρίσιν ἐσθᾶτος ἀμφίς, scribi postulat ἐπέδειξαν: quo facto ad digamma confugientem retinebit eiusdem carminis v. 140. Quare rectius fortasse scribetur κρίσις, Ionice pro κρίσιας, ut in libris certe omnibus φάτις est Pyth. III. 199. In Isthm. VI. 61. τοιοῦτον γ' ἔπος haud obscure offert ed. Rom. Arsis quidem in lyricorum versibus non sufficit ad producendas breves syllabas. Quare vide ne Ol. II. 10. scribendum sit γεγωνητέον, ὄπιν δίκαιον ξένον: v. Isthm. V. 74. In Pyth. IV. 328. deletum uno cum codice ineptum γε gravioris mendae index est, cuius correctionem ab libris, quam a coniectura, sperare malim. Quamquam haec tenuis spes est, quum codices Pindari omnes ex uno videantur fonte manasse, unde tantus eorum etiam in vitiis consensus est. Sic in eodem carmine v. 452. ubi scribendum videtur: καὶ ἐν ἀλλοδαπαῖς σπέρμ' ἀρούραις τουτάκις ὑμετέρας ἀκτῖνος ὄλβου δέξατο μοιρίδιον ἆμαρ. Et V. 55. ubi poetam dedisse coniicio κάθεσσαν θεῷ.

Redeo ad hiatum, quem epicae poeseos exemplo admissum esse a Pindaro inde cognoscitur, quod plerumque in iis vocabulis reperitur, in quibus Homerus quoque eum habet; deinde in nominibus propriis, et quibusdam verborum coniunctionibus, quae ipsae, si opus esset, similibus epicorum locis defendi possent. Quo certius de hac re constet, ipsos afferam Pindari locos, ac primo, ubi in brevi vocali hiatus est. Τε ἴδρις Ol. I. 167. πολλὰ εἰδὼς II. 155. τε Ὤανον V. 25. δὲ ἔχοντες 37. τι ἔπος VI. 25. τε Ἰάλυσον VII. 136. κατὰ εἶδος VIII. 25. σάφα εἴπας 61. τὲ ἰδὼν IX. 94. καλὰ ἔρξαις X. 109. διαλλάξαιντο ἦθος XI. 22. εὐρὺ ἀνάσσων XIII. 34. δὲ ἴδιος 69. τόσα εἰπεῖν 101. παρὰ ἐλπίδα 117. ἐρασίμολπε ἰδοῖσα XIV. 22. ἴθι Ἀχοῖ 29. ὄφρα ἰδοῖσ' 31. sic enim legendum; ἀντὶ ἔργων Pyth. II. 33. ἐπὶ ἐλπίδεσσι 89. ποτὶ ἅπαντα 123. πάντα ἴσαντι III. 52. ἀνέρι εἰδομένῳ IV. 37. Ἐπίαλτα

ἄναξ

ἄναξ 159. ὅτε ἔργον 185. δὲ Ἰωλκόν, nisi δ' Ἰαωλκὸν legendum 334. παῖδα ὅν, *suum*, VI. 36. μάλα ἀδόντι 51. καλὰ ἔργα VII. 20. ποτὲ Οἰκλέος, si recte sic cod. Bodl VIII. 55. δὲ οἴκοθεν 72. κελαδῆτε ἄκρα XI. 17. τε ἄναξ 94. μέγα εἰπεῖν Nem. V. 25. ὅτινα οἶκον VI. 42 μέγα εἰπὼν 45 ἐπὶ εἴκοσι cum cod. Aug. 100. ἐπὶ ἴσα VII. 7. τρία ἔπεα 71. γλυκεῖα ἔργῳ 77. καλὰ ᾤκισεν X. 8. μέγα ἔργον 119. ἁλιερκέα Ἰσθμοῦ nisi ἁλιερκέος scripsit, Isthm. I. 10. Ποσειδάωνι Ἰσθμῷ 45. περὶ ᾧ, *suo*, IV. 60. ἄρα εἰπὼν VI. 81. τε εὐανθέα VII. 47. τε ἄδον VIII. 40. Ἄρεϊ ἐναλίγκιον 81. δὲ ἑσπέραις 94. Quod Ol. II. 169. legitur, ἑκατόν γε ἐτέων, defendi potest, sed non male scriberetur ἑκατόν γ' ἐπ' ἐτέων. Ol. III. 29. hiatum tollit melior lectio. V. 42. corruptum videtur, de quo loco infra. Pyth. I. 72. scribe στεφάνοισί τ' ἐν ἵπποις τε. Ibidem. v. 178. scribe, ὦ φίλος εὐτραπέλοις κέρδεσσ', ut Nem. III. 133. qua oblata opportunitate moneo ι dativi post duplex σ abiici epicorum exemplo, non post unum σ. Itaque Nem. IX. 55. aut cum scholiasta σώματ' ἐπίαναν, aut σώμασι πίαναν legendum. Cod. Aug. σώμασιν ἐπίαναν. Olymp. XIII. 153. autem scribe Ἀρκάς. Hic hiatus, Κάρνεια ἐν δαιτὶ σεβίζομεν Pyth. V. 106. non ferendus: malim σύν. Nem. V. 58. scribe τοῖο δ' ὀργάν, et Isthm. VII. 18. cum Heynio ἀνίκ' ἄρ' ὀρθῷ. Alius locus, VIII. 87. infra emendabitur. Ibidem v. 130. scribendum videtur, ἔδοξεν δ' ἄρ' ἐν ἀθανάτοις. In fragm. p. 19. μελίφρονα ἀρχὰν error Schneideri est: apud Athenaeum recte μελίφρονος.

Sequitur hiatus in longa syllaba, quae est in arsi: Ol. III. 54. IV. 10. VI. 141. VII. 3. IX. 149. X. 81. XI. 10. XIII. 48. XIV. 28. Pyth. I. 74. II. 122. III. 3. IV. 252. V. 112. IX. 79. 137. XI. 92. XII. 6. Nem. III. 58. XI. 35. 36. IX. 131. X. 162. XI. 52. Isthm. I. 21. 86. IV. 24. 69. VI. 47. VII. 14. Sed Ol. XI. 87. XIII 96. versuum distinctio mutata hiatum tollet. Ibidem v. 164. et Pyth. I. 130. scribendum Ζεῦ τέλει. De Pyth. XII. 24. vide ad Orph. p. 722. Nem. I. 78. iam in commentatione de metris Pindari correctum. Isthm. VI 83. ex Olymp. IX. 120. et Nem. X 35. scribendum ἀναγήσασθ'. Isthm. VIII. 124. lege ἀοιδαί γ' ἔλιπον.

Longa

Longa syllaba in thesi, ut iam ad Orphica observatum, non facit hiatum, nisi in fine ordinis. Vide Pyth. I. 56. VIII. 136. Isthm. I. 21. II. 64. Ita defendi posset ὄπω a Schmidio in Pyth. X. 42. illatum, nisi etiam vulgata recte se haberet. Defendi posset etiam Pyth. IV. 115. παισὶ τούτου e cod. Bodl. receptum: sed longe exquisitius est vulgatum, παισὶ τούτοις. Sed quod IX. 84. legitur, φθονεροὶ δ' ἀμύνοντ' ἄτᾳ· εἴ τις ἄκρον ἑλών, nullo pacto ferri potest. Locum pessime corruptum sic emendandum puto: φθονεροὶ δ' ἀμεύονται. εἰ γάρ τις etc. i. e. *invidi praetereunt mediocrem sortem.* Vide Pyth. I. 86.

Frequentissimus omnium ille hiatus est, quo longa syllabra ante vocalem corripitur: qui quidem hiatus ab his numeris, qui ad trochaicum genus pertinent, prorsus exclusus est. Quare λυγρῷ ἐν νείκει Nem. VIII. 42. sic, ut apud scholiasten est, ἐν λυγρῷ νείκει scribi debet. Etiam in dactylicis numeris hic hiatus peccat Nem. VI. 6. ubi αἰὲν scribendum.

Progredior ad productiones correptionesque brevium vocalium ante mutam cum liquida. Et quum vetustiores epici, ut ad Orpheum docui, productionem praeferant, Pindarus non rarius hos sequitur, quam corripiendo vincit etiam Atticos. Sic frequentes apud eum correptiones sunt ante γλ, quas rarissime admiserunt Attici; ante φν ut in ἀφνεός, in ἔπεφνε Ol. II. 74. et alibi; ante πτ in Νεοπτόλεμος Nem. VII. 52. Sed nusquam ante ζ, quamquam ante σκ Nem. VI. 46. VII. 89. quorum tamen locorum in priore cum Heynio σκοποῦ ἄντα τυχεῖν scribendum videtur: quo magis alterum suspectum habeo. Monstra sunt πλαγχθέντες prima brevi Nem. VII. 55. ubi videant grammatici, ne πλανέντες legendum sit; et ἐσλὸς ter primam corripere creditum, Ol. II. 35. Pyth. III. 116. Nem. V. 155. Equidem, venia enim erit modesta audenti, antiquam vocabuli formam cum Ev. Scheidio ἐθελὸς fuisse puto, servatam, ut tot alias, in Germanico *edel.* Ex qua forma quum medium ε eiiceretur, factum est ἐθλός, iure suo primam corripiens: quod quum Dorienses ἐσλὸς pronunciarent, hoc pro ἐθλὸς Pindaro obtruserunt grammatici. Caeteri Graeci, invitante ipsa littera θ, ἐσθλὸς dixere. Alia similia non rara sunt, e quibus δίδυμνος vindicavi Pindaro in

epist.

epist. ad Heynium p. 398. Sed propius accedunt βαθμός, βασμός, ἴθμα, ἴσμα, δυθμή, δυσμή, male δυσθμὴ scriptum in schol. Ven. ad Iliad. XI. 62. Ἰσθμὸς pro ἰθμὸς dictum tradunt grammatici. Apud Hesychium est ἰθμαίνων, ἰσθμαίνων, ἰσμαίνει.

Pergo ad alia. Quum numeri e genere dactylico spondeum in quibusdam locis adspernentur, mirum est tamen, eam legem saepius a Pindaro violari. Excusationem ab sede versus praesertim in nomine proprio habet Ol. X. 119. Nullam excusationem admittit Ol. V. 42. τιμῶν τ' Ἀλφεὸν εὐρὺ ῥέοντ' Ἰδαῖόν τε σεμνὸν ἄντρον, ubi vulgo ῥέοντα Ἰδαῖον, peius etiam. Hunc locum aliis emendandum relinquo: illud apertum est, nusquam a Pindaro invocatum Idaeum Iovem hic etiam inepte invocari. Pyth. IV. 406. scribendum ὀρόγυιαν, de qua forma videndus censor Porsoni in Monthly Review 1799. mens. April. p. 430. s. Nem. XI. 45. recte Schmidius χαλκευτέα, ubi codex Aug. χαλκέων τε. Isthm. VIII. 67. scribendum videtur, ἐπεὶ θεσφάτων ὄπ' ἄκουσαν. Pleraque huius generis vitia in uno vocabulo χρύσεος reperiuntur, si id, ut saepius monenti Clarkio creditur, prima semper longa est. At equidem persuasum mihi habeo, ancipitem eam syllabam in lyrica dialecto esse. Brevem facit Pindarus Pyth. III. 129. IV. 6. 257. 411. IX. 98. X. 61. Nem. V. 14. Isthm. VII. 69. Ipsique hoc tragici in melicis versibus aliquoties fecerunt: Sophocles in Antig. 103. Euripides in Med. 639. 683. in Iphig. Aul. 1057. in Bacchis 97. in Heracl. 919. in Herc. fur. 350. Ambigui loci sunt Sophoclis in Oed. R. 158. 188. Euripidis in Herc. fur. 395. Expendi merentur apud eumdem in Bacchis, 372. in Elect. 192. Obtinet haec mensurae ambiguitas in solo adiectivo χρύσεος. Pindarus tamen etiam nomen χρυσὸς semel prima brevi posuit Nem. VII. 115. Aliae apud hunc sunt longarum vocalium correptiones, partim ab epicis quoque aliisque poetis admissae, ut primae in υἱέων Nem. VI. 37. Isthm. VIII. 52. tertiae in ἱέρεα, neglecta lexicis forma, Pyth. IV. 9. quod ἱερέα scribendum, ἱερέη dictum Callimacho epigr. 42, 1. partim excusationem idoneam habent, ut secundae in ἥρωας Pyth. I. 103. III. 13. IV. 102. et ἡρωΐαις Nem. VII. 68. ultimae in ἰσχὺν Nem. XI. 41. partim insolentiores sunt, ut primae

in πικίνων Pyth. IV. 267. in αἰόλει ibidem v. 414. in ἰοχεάιρα II. 16. in μητίονται 170. secundae in τετραόροισιν Nem. VII. 137. ultimae in Κύκνεια Ol. X. 119. quamquam huic quidem exemplo similia alibi quoque inveniuntur, ut Ἑκτόρεια χεὶρ in Rheso v. 764. quod iste Atticorum imitator ex diversae formae exemplis, ut βασίλεια χείρ, Πολυδεύκεια χείρ, apud Etym. M. p. 451, 50. 461 44. hausit. Magis singularia sunt πὰν Ol. II. 153. οἰκοριᾶν Pyth. IX. 35. ἀὲ v. 154. Nam Σερίφῳ media correpta Pyth. XII. 21. nondum credo sanum esse. Θεὸς autem pro una brevi syllaba positum Pyth. I. 109. nescio an defendi possit versu Praxillae, ἀλλὰ τεὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον, apud Hephaest. p. 9. Eustath. p. 12, 23. 805, 21. 1372, 8. Πέλλανα Ol. XIII. 155. ultima brevi, quae producitur VII. 156. Aeolicae dialecti est. Simile Νέμεα Ol. XIII. 47. potest etiam pluralis esse. Primae correptio in Θειαῖος Nem. 45. 69. arguere videtur, nomen illud caruisse diphthongo. Δάπεδον sequitur auctoritatem epicam: quare Nem. VII. 121. ubi longa est prima, fortasse γάπεδον scribendum: v. Porf. ad Eurip. Or. 324. Ἀνὴρ et ὕδωρ epicorum exemplo variant: καλὸς, ut apud Atticos, prima semper brevi posuit: sic etiam ἴσος et φθίνειν.

Non minor in contractionibus licentia. Epicorum usu firmantur hae: ἀργυρέῳ Ol. IX. 48. πορφυρέοις Nem. X. 36. κυλεῷ, sic enim scribendum, X. 11. Ἡρακλέος Pyth. X. 4. Πηλέος Isthm. VI. 36. Πολυδεύκεος V. 42. γονέων Pyth. V. 27. Πυθέᾳ Isthm. VI. 85. Νεμέα Nem. IV. 122. διαπρεπέα Isthm. V. 42. Ἀλκυονῆ VI. 48 Ὀδυσσῆ Nem. VIII. 44. πάτρῳ Pyth. VI. 46. ἐπηετανὸν Nem. VI. 19. πνέον Pyth. IV. 401 ἢ ὅτ' Isthm. VII. 11. 12. Non multum recedunt haec: Ὀποῦντος Ol. IX. 87. Νικοκλέυς Isthm. VIII. 134. Ἀριστοφάνευς Nem. III. 35. ubi cod. Aug. male Ἀριστοφάνυς; γενύων Pyth. IV. 401. Magis Dorica videntur haec: ξυνᾶνα Nem. V. 50. τετράορον Pyth. X. 103. τετραοριᾶν Isthm. III. 28. τιμάορος Ol. IX. 124 χρυσάορα Pyth. V. 139 Λαομεδοντίαν Isthm. VI. 28. Λᾶον Ol. II. 70. τεαῖσιν Isthm. VII. 71. νεαρὰ Pyth. X. 39. Nem. VIII 34. κτέατα VII. 59. πολυκτέανον Ol. X. 44. Κτέατον v. 33. Δὶ Pyth. VIII. 142. Nem. I. 111 IV. 15. X. 105. Isthm. VIII. 75. Quaedam ex hoc genere corrupta sunt.

Ol.

Ol. VII. 122. ſcribendum videtur φανόν. Pyth. XI. 67. recte Pauwius Πυθονίκῳ, ut Πυθοχρήστας, Πυθόκραντος. Nihil enim ſani eſt in his, quae Brunckius ad Aeſch. Perſ. 35. attulit. Tale eſſet λόγιοι Nem. VI. 51. ſed veram lectionem, λόγοι, ſervavit cod. Aug. Nec μάτρωες Iſthm. VI. 91. contrahi potuiſſe puto, ſed aut μάτρως legendum, aut, ſublata interpunctione, ἀνάγαγον.

Diphthongi αι abiectionem, acceptam ab epicis, latius extendit Pindarus. Invenitur haec in prima perſona praeſentis paſſivi Pyth. XI. 80. et futuri Ol. XIII. 72. et in tertia ſing. Iſthm. VI. 18. et in coniunctivo Ol. VIII. 15. in tertia pluralis Ol. III. 18. XII. 9. XIII. 59. Pyth. IV. 259. IX. 73. Nem. I. 48. IV. 125. V. 39. XI. 49. Iſthm. IV. 20. et in perfecto Iſthm. VI. 32. et in infinitivis paſſivi Ol. X. 47. Pyth. I. 86. III. 33. 205. Nem. VII. 31. VIII. 17. X. 35. et, ſecundum ſupra propoſitam emendationem, Iſthm. VI. 83.

In craſi propius ad Atticos accedit Pindarus, v. c. κἀκεῖνον Ol. III. 55. κἀσόφοις 81. χὠπόταν, χὤταν Pyth. II. 159. ſ. χὠπόσαι IX. 83. χὤτι, χὠπόθεν 86. Doricae craſes ſunt τὤυτ' Ol. I. 71. τὠργεῖϰ Iſthm. II. 15. Sed quod Iſthm. IV. 42. Aldina habet, κήν, vulgo κεὶν et VI. 87. κ' ἐν ſcriptum, id vereor ne abhorreat a Pindari dialecto. Solutio Ionica παρθενηΐοισι, noſtra emendatione Nem. VIII. 3. reſtituta, firmatur quodammodo a cod. Aug. in quo eſt παρθενηΐσι. Ad epicam legem factum eſt ἄϊσος Iſthm. VII. 60.

Venio nunc ad Doriſmum Pindari, qui aliquanto anguſtioribus circumſcriptus eſt limitibus, quam plerosque exiſtimaſſe video. Non Pindarus usquam primam perſonam pluralis numeri in μες terminavit; non ἦνθεν dixit, aut quae ſimilia apud alios reperiuntur: nam ſcholiaſtes ad Ol. VI. 37. nugas profert; non σδ pro ζ: nam καχλάσδον in fragm. p. 71. Reiſkii inventum eſt, meliora monſtrante Pindaro Ol. IX. 3. IV. 318. non Μῶσα, Alcmani uſurpatum et certa lege Theocrito; non genitivum ſecundae declinationis in ῶ terminatum: nam Pyth. IV. 202. Nem. VI. 36. VII. 8. 41. Iſthm. IV. 122. quin etiam Ol. VII. 35. et Nem. XI. 4. ubi πέλας additum, dativi reſtituendi ſunt. Nec mirum, ſi Pindarus huic caſui iunxit πέλας: in quam quidem rem nolim

Sopho-

Sophoclis loco uti in Ai. 774. Πέλας, ἐγγύς, et ſimilia, genitivo iuncta ſignificant *prope ab aliquo loco;* dativo, *prope ad aliquem locum* Ol. IX. 83. recte legitur Φερτάτων. Nem. III. 16. οὐρανοῦ πολυνεφέλα ſcholiorum indicio grammaticis debetur, ut fere in caeteris locis. Pindarus dederat οὐρανῷ πολυνεφέλᾳ κρέοντι, ut οἰκεῖν οὐρανῷ dixit X. 109. Iam nemo, opinor, dubitabit, quin Nem. VI. 62. ſcribendum ſit χρυσαλακάτου. Librarii, nimis interdum Doriſmo proſpicientes, aliquando etiam monſtra repoſuerunt, ut θάσομαι Iſthm. I, 3. ubi v. Heynium, et Ἀσκλάπιον ἄρωα Pyth. III. 12. ubi etiam Ἀσκλάπιον in dubitationem venit ob Nem. III. 94. Nec Δωριῆς Pyth. I. 125. ſcriptum a Pindaro puto, ſenſu etiam Δωρίοις requirente. Valde ſuſpectum eſt ποττὰν in fragm. p. 19. Nec νικῇ Nem. V. 9. licet agnitum ſcholaſtae, probaverim, cui tuendo fruſtra afferas διψῇ III. 10. Interdum vero Atticas formas librarii vel Ionicas pro Doricis dederunt, ut λεὼν Ol. IX. 10 . λεῷ Pyth. VIII. 76. Μοῦσα in fragm. p. 90. 152. Ἀθηναίων Pyth. I. 148. fragm. p. 26. 101. Nolim tamen ſollicitari Μουσαγέτας p. 115. etſi Μοισαῖος Pindarus dixit Nem. VIII. 80. Iſthm. VI. 2. VIII. 134. Non enim conſtans ubique uſus eſt, nec ſi κελαδεννός, κλεεννός, φαεννός, aut ὀδυναρός, aut ἔφανας, ἀπεφάνατο, ἀπανάνατο dixit Pindarus, mirabere ποθεινός, σκοτεινός, τυχηρός, ὑγιηρός παπτήνας dicentem. Sunt tamen, quae numquam Doricis formis careant. Quare librariis imputanda ἱερῆσιν ἀοιδῆς fragm. p. 123. ἐφημερίων. p. 124. ἐφήμερε p. 1 9. ἡμένη p. 119. quod ſcribendum ἡμένα Nam Ol. X. 41. male eſt ἄμενον, quod e veſtigiis ed. Rom. ἀμμένον ſcribendum, cui verbo dativus iunctus etiam Iſthm. IV. 20. Deinde ὑπηντίασεν Pyth. IV. 24 et ἦκουσαν Iſthm. VIII 67 εἰργασάμην II. 67 ναίουσι VI. 97. περιπνέουσι Ol. II. 136. ἀείδουσι fragm. p. 36. κικλήσκουσι p. 43. συγέουσι, ἀναδέρουσι p. 12 . καίουσαι p 36. λαχοῦσαι p. 147. τυχοῦσα Iſthm. VIII. 79. Nam τυχοῖσα dicit Pindarus, et aut ναίοντι, cuius formae exempla inveniuntur Ol. I. 47 II. 135. III. 12. VI. 36. 163. 170. VII 18. 100. IX. 31. 75 X. 115. XIII. 12. XIV. 12. 17. Pyth. I. 43. 100. 121. II 27. 40. 56. 161. IV. 55. 157. 511. V. 16. 60 97. 108. 135. 144. VI. 21. VII. 11. VIII. 124. X. 109. Nem. III. 6. V. 72. VII.

14.

14. 19. 123. IX. 65. X. 99. XI. 53. Isthm. V. 15. VI. 94. VIII. 102. fragm. p. 19. 1 9. aut ναίοισι, ut Pyth. III. 31. IV. 32. IX. 110. X. 67. XII 46. Nem. VI. 102. IX. 98. XI. 6. Isthm. II. 41. Hinc Isthm. VIII. 87 φασί, alio quoque nomine vitiosum, ita corrigendum, φάτις Ἰωλκȣ̃. In singulari numero, si recte memini, semel τ pro σ positum in ἐφίητι Isthm. II. 15. Tangam hic verbum εἶναι, cuius prima persona singularis numeri apud Pindarum est εἰμί, secunda ἐσσί, tertia ἐςί; prima pluralis εἰμέν, Pyth. III. 108. tertia ἐντί, Ol. III. 151. IX. 158. Pyth. IV. 247. V. 132. Nem. I. 34. VI. 76. IX. 75. Isthm. II. 44. et duobus locis, quorum tamen prior tantum certus est, εἰσίν, Pyth. V. 155. fragm. p. 31. Ἄραρε Pindaricum praebet cod. Aug. Nem. V. 81. Nec ferendum ȣ̃ν Pyth. IX, 179. quod ὦν est Ol. I. 138. 179. III. 67. VI. 33. 87. Pyth. III. 83. 147. IV. 138. 529. Nem. VI. 18. XI. 50. Isthm. II. 19. IV. 11. fragm. p. 134. Φρασὶ quoque vereor ne ubique dixerit, quemadmodum Pyth. II. 49. III. 192. IV. 194. Nem. 108. Isthm. III. 4. ut corrigi debeant Ol. VII. 44 Pyth. III. 107. IV. 389. Similia sunt σκιαρὸς Ol. III. 25. 31. et inversa ratione γελανῆς Ol. V. 5. Pyth. IV. 322. Ἀρτάμιδος vero Nem. I. 3. non habet idoneam auctoritatem. Constanter dicit σκᾶπτον, ὄρνιχα, et, nisi fallor, δίδοι, quod quum codd habeant Ol I. 136. VI. 178. VII. 164. restituendum videtur etiam Nem. V. 93. Vti Ψαύμιος Ol. IV. 18. Πάριος Pyth. VI. 33. Θέτιος Isthm. VIII. 104. ita Δείνιος cod. Aug. Nem. VIII. 26. In aliis vocabulis dialecti diversitas coniuncta est cum discrimine significationis. Ita τότε *nunc*, τόκα *interdum* dicit: v. Ol. VI. 112. Nem. VI. 18 20. Quare in suspicionem venirent haec Pyth II. 163. ὃς ἀνέχει τότε μὲν τὰ κείνων, τότ' αὖθ' ἑτέροις ἔδωκεν μέγα κῦδος nisi cod. Aug. praeberet ποτὲ μέν quo recepto recte servari τότ' αὖτε periti intelligent. Πόκα nusquam dixit. Similis differentia est in pronominibus τίν, σοί, et τοί, quorum τὶν personae distinguendae inservit: v. Ol. VI. 18. XII 4. Pyth. I. 134. III. 150. IV. 489. VI. 49. Nem. III. 145. VII 9 85. 132. 140. Isthm. V. 21. et quidem correpta vocali, quae apud Theocritum longa est: v. Pyth. I. 56 Nem. X. 55. unde Isthm. VI. 5. scribendum τίν γ': encliticum autem nunc epico-

epicorum more τοὶ est, Pyth. IV. 252. 263. 294. fragm. p. 134. nunc σοί, Pyth. IV. 481. IX. 96. quod tamen personam distinguit in fragm. p. 110. Τεΐν et ἐμὶν nusquam inveniuntur: quibus usum eum esse ex Aristophane non tuto colligitur: v. fragm. p. 13. Primae personae apud Pindarum est ἐμοί, Ol. I. 82. 134. fragm. p. 103. accusativus pluralis νῷ e cod. Bodl. reponendus Pyth. IV. 261. secundae nominativus τύ, Ol. I. 135. Pyth. II. 104. VIII. 7. 10. 88. Nem. V. 75. Isthm. VII. 43. sed σὺ Ol. X. 5. Pyth. V. 7. genitivus σεῦ et σέθεν, accusativus σὲ et semel τίν, correptum, ut in dativo, Pyth. VIII. 97. Vexatissimi loci haec constructio est, εὔχομαι, ἑκόντι νόῳ σὲ καταβλέπειν ἁρμονίαν: *cantum tu mihi, precor, inspires.* Raram hanc accusativi formam habent Theocritus XI. 39. 55. 68. et Corinna in excerptis gramm. Apollon. p. 555. (427. A.) Tertiae personae dativum ἴν, correptum, et digammo carentem, bis habet ex nostra emendatione Pyth. IV. 63. Nem. I. 99. Vsus hac forma est etiam Hesiodus ibidem apud Apollon. p. 556. (427. B.) de quo loco v. Ruhnk. ep. crit. p. 115. Accusativum ἕ iam supra commemoravi: sed plerumque μὶν et νὶν usurpantur: quorum quum μὶν Ionicum, νὶν Doricum sit, ex quodam Pindari carmine allatum ab Apollonio in excerptis gramm. p. 557. (428. A.) videri poterit νὶν ubique restituendum esse. Et fluctuat lectio Ol. IX. 116. Pyth. IV. 71. 193. Non tamen temere quidquam audendum. Libri μὶν praebent Ol. II. 48. 102. III. 50. 81. ubi male plerique μήν; VI. 94. 107. 163. VII. 10. 108. 111. 122. 128. 153. IX. 48. 90. 96. XI. 17. XIII. 98. 113. Pyth. I. 98. 188. IV. 140. 426. IX. 218. Nem. III. 19. 66. V. 57. 70. VII. 124. IX. 119. X. 63. 139. XI. 22. ubi sic Heynius pro μέν; Isthm. I. 90. II. 27. VIII. 113. 136. νὶν autem Ol. I. 110. III. 46. 58. VI. 21. VII. 70. VIII. 44. Pyth. I. 61. II. 52. 104. III. 64. IV. 77. 414. 430. 510. V. 7. 166. VI. 19. IX. 11. 45. 58. 92. 126. 130. 138. 154. XI. 35. XII. 39. 52. Nem. II. 10. IV. 5. 34. 126. V. 48. 95. VI. 71. VII. 61. VIII. 14. X. 128. Isthm. I. 52. 60. II. 38. IV. 123. VI. 77. 106. VIII. 148. Offert haec locorum enumeratio rem satis miram, dignamque de qua amplius quaeratur: nam in quibusdam carminibus codices fere ubique hanc, in

aliis

aliis alteram formam exhibent, ut in Ol. VII. et Pyth. IX. Eadem inconſtantia etiam in his eſt: Ποσειδάων et Ποσειδᾶν, unde genitivus Pyth. IV. 246. in uno codice Ποτειδᾶνος ſcriptus cum Heynio improbandus videtur. Similia ſunt apud Pindarum Ἀλκμὰν et Ἀμυθάν. Nolim tamen Ἀμφιάραον tueri Iſthm. VII. 47. qui Ἀμφιάρηος vocatur Ol. VI. 20. Pyth. VIII. 78. Nem. IX. 30. ubi v. 57. inſolens dativi forma eſt Ἀμφιάρῃ, cum qua non poteſt comparari Πάμφάῃ Nem. X. 92. ubi reſtituendus accuſativus. Non magis κρατῆρα Iſthm. VI. 2. praeferendum Ionicae formae, quae exſtat Ol. VI. 155. Nem. IX. 118. Sed ἀσυχῆ Nem. VII. 120. corrigendum e Pyth. XI. 84. Aliquid etiam inconſtantiae eſt in futuris, aoriſtis, et perfectis verborum contractorum, et nominibus inde derivatis: in quibus verbis univerſe ex εω eſt η, ex αω autem α, in quo genere ut ſingulare notandum κοινᾶσαι et παρακοινᾶσθαι Pyth. IV. 204. 236. Iure ſuo excipiuntur κτάομαι et χράω, unde κτησάσθαν eſt Ol. IX. 70. κτησάμεναι Nem. IX. 124. et χρῆσαι, χρῆσις, χρησμὸς ſaepius. Tum καύχημα Iſthm. V. 65. Correctione autem indigent ἀντήσας Ol. X. 49. et ἀναστήσῃ Pyth. IV. 276. ubi de tribus lectionibus, ἀναστήσῃ, ἀναστήσῃς, ἀνασταίη, fortaſſe nulla vera eſt, ſed ἀναστήῃ. Ex altera claſſe regulam deferunt δοναθεῖσα Pyth. VI. 36. ἐδινάδην XI. 53. unde ὠκυδίνατος Iſthm. V. 7. Tum ἀφθόνατος Ol. XIII. 35. ἀταρβάτοιο Pyth. IV. 149 εὔδματον XII. 6. Mire variant haec: ἐνόστησε Nem. XI. 33. et ἀπονοστάσαντος VI. 84. ubi Heynius non ſuſpectum habens ὑμνᾶσαι Iſthm. III. 12. edidit tamen deinde ὑμνῆσαι, recte fortaſſis, ut alibi ſemper eſt apud Pindarum. Porro φωνᾶσαι et φωνᾶεν, quum Pyth. IV. 422. ἀφωνήτῳ reperiatur. Magis etiam variat φιλεῖν, unde minime dubia ſunt πεφίληκε Pyth. I. 25. et πεφιλημένον Nem. IV. 74. ſed ſuſpecta φίλησε Nem. V. 82. et φιλήσαντα VII. 129. quum ἐφίλασε legatur. Pyth. II. 30. IX. 34. Pro ſignificatione mutat dialectum πονεῖν, quod de moleſtia dicitur πονῆσαι Nem. VII. 53. Iſthm. I. 56. de efficiendo πονᾶσαι Ol. VI. 17. Pyth. IX. 166. Ex his intelligi poteſt, cautum eſſe in hoc genere debere criticum, nec monſtra procudere, velut nuper quidam νέαμα. Non magis Athenienſem Timodemum Nem. II. Dorienſem facere licebit. Maxime diffe-

differunt codd. in formis participiorum αις, αισα, et ας, ασα. Quarum Doricas quidam editores paene ubique praetulerunt, recte forsitan, modo ne metri caussa: nusquam enim Aeolensium more ας illud corripuit Pindarus, qui error ne Maittairio quidem p. 319. (241. D.) ignoscendus. Variant in his formis libri, codices dico, quorum lectiones aut editae aut a me adnotatae sunt, et editionem Romanam, nondum ubique satis excussam, Ol. I. 127. ubi ὀλέσαις soli debetur Gregorio Cor. III. 28. Pyth. I. 12. 158. 177. III. 102. 136. IV. 60. 65. 337. 405. VIII. 13. IX. 209. X. 52. Nem. I. 45. 68. 74. III. 107. V. 92. XI. 36. Isthm. I. 56. Consensu, quod sciam, libri a criticorum mutationibus puri formas communes exhibent Ol. I. 98. II. 108. III. 5. V. 17. VI. 10. 34, 61. 97. VII. 8. 52. 61. 96. 106. IX. 87. 91. 111. 139. X. 23. 36. 49. 51. 54. 58. 87. 109. Pyth. III. 23. 39. 190. IV. 109. 169. 179. 383. 393. 409. 413. 417. 479. 502. 522. V. 67. VI. 30. VIII. 37. 74. IX. 66. 93. 129. 147. X. 37. XII. 28. Nem. V. 29. VI. 87. VII. 104. Isthm. VI. 60. nam VIII. 61. ἔρισαν legendum videtur. Doricae formae inveniuntur Ol. II. 165. IX. 23. 142. X. 111. Pyth. I. 86. 154. III. 63. 89. IV. 178. 184. 240. XII. 14. Nem. IV. 104. V. 51. VII. 99. 145. IX. 45. 58. ubi cod. Aug. σχίσαις, quod si σχίσσαις scribatur, et deinde κρύψεν θ', habebit quo defendi possit; X. 44. 152. Isthm. II. 21. 51. 59. III. 1. IV. 43. 57. 65. 98. VI. 21. 75. In hoc quoque indice illud notabile est, quod in Nemeis, maximeque in Isthmiis, paene ubique Dorica forma comparet. In infinitivis quoque quum tantum non ubique communi forma utatur, aliquando tamen Doricam εν, nusquam ῆν habet. Quamquam non ausim contendere illud εν non deberi grammaticis. Nam bis tantum certa lectio est, γαρύεν Ol. I. 5. et τράφεν Aeolicum pro τραφεῖν Pyth. IV. 205. quorum locorum prior a carmine isto habet aliquam excusationem, ut infra apparebit, alter fortasse a verbo. Sed πορεύεν Ol. III. 45. ἀκϐεν VI. 112. σχὲν Nem. I. 106. τύχεν VI. 46. criticorum inventa sunt, repugnantibus antiquis libris. Ἀγαγὲν Pyth. IV. 98. iam in commentatione de matris Pindari correctum. Στέλλεν Ol. VII. 61. lectionis varietatem et scholia consideranti non erit dubium quin genuino εὐθὺν cedere debeat.

debeat. Μελιζέμεν Nem. XI. 23. ſi μελίζεν ſcriberetur, metro ſatis fieret, non ſenſui. Fortaſſe poeta ſcripſit μέλειν ἐν ἀοιδαῖς.

Addam his denique ſingulares quasdam formas et verba Pindaro propria. Ἀπίδας ex noſtra emendatione Pyth. I. 161. ὑποφάτιες Pyth. II. 140. ψεῦδις Nem. II. 72. ψέγιον VII. 102. τόσσαι et ἐπιτόσσαι Pyth. III. 48. IV. 43. X. 52. πεπαρεῖν II. 105. παλαιμονεῖν 112. σωπᾶσαι Iſthm. I. 88. et διασωπᾶσαι Ol. XIII. 130. κεχλαδὼς IX. 3. κεχλάδοντας Pyth. IV. 319. ἀκᾶ Pyth. IV. 277. ἀμᾶ Ol. III. 38. ὦτε Nem. VI. 47. VII. 90. 137. Iſthm. IV. 31. ἇς Ol. X. 61. ἕργμα cum aſpero ſpiritu ſemper ſcriptum, et praegreſſam tenuem litteram in adſpiratam mutans Nem. I. 9. Iſthm. I. 65. Nec praetereundum κάπετον Ol. III. 50. correpta prima, pro κάππετον. Alibi in verbo πετεῖν τ pro σ ponit, ubi duo σ ſibi vicina futura eſſent. Hinc eſt participium πετοῖσα Ol. VII. 126. Nem. IV. 66. ἔμπετες Pyth. VIII. 117. Servatur σ, ubi non accedit alterum σ. Sed πετόντεσσιν Pyth. V. 64. ad Aeoliſmum, de quo mox, retulerim. Pro πιτνῶντα Iſthm. II. 39. ſcribendum πιτνόντα. Illud κάπετον et Alcmanis καβαίνων apud Hephaeſt. p. 44. ne quem moveat, ut καβὰς ſcribendum putet Nem. VI. 87. in quo carmine paene omnium ſtropharum finis corruptus eſt, moneo ibi ſic legendum videri: βαρὺ δέ σφι νεῖκον ἔμπας, Καββὰς Ἀχιλεὺς χαμαὶ ὧν ἀφ' ἁρμάτων Φαεννᾶς υἱὸν εὖτ' ἐνάριξεν Ἀόος ἀκμᾷ Ἔγχεος ζακότοιο. Ἔμπας, ab ſenſu commendatum, ob metrum neceſſarium eſt, quum in vulgato ἔμπεσ', etiamſi vocalis ſequatur, non poſſit brevem ſyllabam apoſtrophus ante anacruſin excipere. Ἀχιλεὺς uno λ cod. Aug. Ὧν addidi, quod alibi quoque Homerum ſequitur Pindarus. Correptionem diphthongi ante hoc pronomen tuetur Ol. V. 17. Ἀόος Schmidio debetur: metrum certe hanc formam requirit: alibi poeta Ἀῦς, Ἀργῦς, Κλεῦς, ſed Pyth. IV. 182. ed. Rom. Χαρικλοῖς. Ἀκμᾷ denique, iam ab aliis inventum, et ſaepius ſimiliter a Pindaro uſurpatur, nec ſemel cum αἰχμᾷ permutatum invenitur. Sed ne cui in reliquis ſtrophis metrum difficultates obiiciat, de his quoque dicendum puto. Ac v. 12. ſcribendum videtur οἴαν τίν': v. 25. νῦν πέφανται οὐκ ἄμμορος, ubi ἄμμορος cod. Aug. praebuit: v. 49. εὐκλῆα, forma ab Homero

 acce-

accepta, apud quem eſt ἀκλεεῖς Illiad. XII. 318. denique v. 99. ἄγγελος ἔβαν (ſeu potius βᾶν) πεμπτόν γ' ἐπὶ εἴκοσι. Ἐπὶ ſine eliſione eſſe in cod. Aug. iam ſupra indicavi.

Dicendum eſt denique etiam de Aeoliſmo Pindari, qui, ſi recte diiudico, duplex eſt, alius communis omnium eius carminum, alius quorumdam proprius. Habet hic locus magnam difficultatem, nec nunc quidem niſi primis lineis deſcribi poteſt. Motam ſemel quaeſtionem erit fortaſſe aliquando qui plenius tractet. Harmonias Pindarus, quibus uſus ſit, commemorat tres, Doricam, Aeolicam, Lydiam. Dorica et Aeolica quales fuerint, docebit inſtar omnium Heraclides Ponticus apud Athenaeum XIV. p. 624. D. his verbis: ἡ μὲν οὖν Δώριος ἁρμονία τὸ ἀνδρῶδες ἐμφαίνει, καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ οὐ διακεχυμένον, οὐδ' ἱλαρόν, ἀλλὰ σκυθρωπὸν καὶ σφοδρόν, οὔτε δὲ ποικίλον, οὔτε πολύτροπον. τὸ δὲ τῶν Αἰολέων ἦθος ἔχει τὸ γαῦρον καὶ ὀγκῶδες, ἔτι δὲ ὑπόχαυνον· ὁμολογεῖ δὲ ταῦτα ταῖς ἱπποτροφίαις αὐτῶν καὶ ξενοδοχίαις· οὐ πανοῦργον δέ, ἀλλὰ ἐξηρμένον καὶ τεθαῤῥηκός. διὸ καὶ οἰκεῖόν ἐστιν αὐτοῖς ἡ φιλοποσία καὶ τὰ ἐρωτικά, καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὴν δίαιταν ἄνεσις. Lydiam Plutarchus de muſica p. 1136. B. a Platone in lib. III. de rep. repudiatam eſſe ſcribit. ἐπειδὴ ὀξεῖα καὶ ἐπιτήδειος πρὸς θρῆνον. Plato iſto loco p. 389. E. θρηνώδεις eſſe dicit harmonias, quae μιξολυδιστὶ et συντονολυδιστὶ vocabantur: mox autem μαλακὰς et συμποτικὰς appellat τὴν Ἰαστὶ καὶ Λυδιστί, αἵτινες χαλαραὶ καλοῦνται. Plura in hanc rem quum ex aliis ſcriptoribus, tum ex illo Plutarchi libro de muſica colligi poſſent. Ex eodem libro, maxime p. 1143. cognoſcimus, id quod etiam ſponte poterat intelligi, aliis harmoniis alios numeros aptari ſolitos fuiſſe. Ad quem finem philoſophiam commendat Plutarchus p. 1142. D. αὕτη γάρ, inquit ἱκανὴ κρῖναι τὸ μουσικῇ πρέπον μέτρον καὶ τὸ χρήσιμον. Haec quoque res multis poſſet veterum ſcriptorum locis confirmari: de pleniore tamen eius cognitione, niſi plura veterum muſicorum ſcripta in lucem protrahantur, deſperamus. Quare, quid coniectura effici poſſit, experiendum eſt. Quod ſi in numeris Pindari eadem diverſitas invenietur, quae eſt inter illas tres harmonias, ex numeris coniici poterit, quae cuiusque carminis fuerit harmonia. Inde vero, quae maxime ſibi

ſibi diſſimiles ſunt harmoniae, Dorica et Aeolica, etiam cum dialecti quadam diverſitate coniunctas fuiſſe non immerito ſuſpicabimur. Ac maior Pindari carminum pars numeros habet e dactylis et trochaeis cum ſpondeo alternantibus mixtos: quod genus ob inſignem gravitatem eximie convenit Doricae harmoniae. Idque ipſe poeta indicat Ol. III. 9. *Μοῖσα δ᾽ οὕτω τοι παρέστα μοι νεοσίγαλον εὑρόντι τρόπον Δωρίῳ φωνὰν ἐναρμόξαι πεδίλῳ ἀγλαόκωμον*: ubi v. ſchol. Alia pars numeros habet brevium ſyllabarum frequentia concitatos, multoque motu inaequabiles: quod genus ab Horatio legibus ſolutum dici videtur. Hos ad Aeolicam harmoniam aptatos fuiſſe et ſimilitudo eorum cum iſto genere harmoniae oſtendit, et ipſe poeta ſignificat Ol. I. 162. *ἐμὲ δὲ στεφανῶσαι κεῖνον ἱππίκῳ νόμῳ Αἰοληΐδι μολπᾷ χρή.* Nem. III. 136. ubi ſe carmen mittere dicit *Αἰολίσσιν ἐν πνοαῖσιν αὐλῶν.* Ad utrumque locum falſa veris miſcent ſcholiaſtae. Sed obiicientur nobis haec duo, unum, quod, quum poeta Ol. I. 26. dicat, *ἀλλὰ Δωρίαν ἀπὸ φόρμιγγα πασσάλου λάμβανε*, nihil discriminis inter Doricam atque Aeolicam harmoniam agnoſcere videatur. At non dubitamus, quin *Δωρίαν φόρμιγγα* de Hypodoria harmonia intelligi voluerit: ita vero Aeolica harmonia vocabatur, ut Heraclides Ponticus apud Athenaeum docet XIV. p. 624. E. F. et 625. A. Eamdem harmoniam poeta tangit his verbis in ſchol. ad Pyth. II. 127. *Αἰολεὺς ἔβαινε Δωρίαν κέλευθον ὕμνων.* Alterum, quod obiicietur, haec verba ſunt, Pyth. II. 125. *τόδε μὲν κατὰ Φοίνισσαν ἐμπολὰν μέλος ὑπὲρ πολιᾶς ἁλὸς πέμπεται· τὸ Καστόρειον δ᾽ ἐν Αἰολίδεσσι χορδαῖς θέλων ἄθρησον χάριν ἑπτακτύπου φόρμιγγος ἀντόμενος.* Nam, ſi ſcholiaſtas audias, Pindarus hoc carmen, quod nobis Aeolicis numeris ſcriptum videtur, pretio emptum mitti dicit, diſtinguens illud ab Aeolico carmine, gratis miſſo, cuius initium fuerit, *σύνες ὅ τι λέγω, ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε, κτίστορ Αἴτνας.* Fuerunt ſane huius quoque carminis numeri, ut exordium docet, Aeolici: ſed inepta tradere ſcholiaſtas iam Heynius et Gedickius ſenſerunt: qui quidem nollem ad emendationem confugiſſent, quam nec res, nec metrum admittit. Inepta ſunt in ſcholiaſtarum explicatione haec duo, unum, quod de mercenario carmine et gratis miſſo poetam loqui putant; alte-

 rum,

rum, quod hic eum iſtud gratis miſſum carmen Hieroni commendare credunt, quod in ipſo illo carmine fieri debebat. Vtraque criminatione liberabitur Pindarus, ſi eum hoc dicere ſtatuas: hoc carmen, i. e. ipſa carminis verba, Tyriae mercis modo, i. e. navi, tibi mittitur: ipſum vero chori ingreſſum, carmen hoc Aeolicis fidibus canentis, benigne exipias. Καστόρειον enim μέλος, obſcurius memoratum Iſthm. I. 21. canebatur apud Lacedaemonios, quum acie inſtructa hoſti obviam irent: v. Plutarch. de muſ. p. 1140. C. et alios, quos citavit Heynius ad Pyth. II. init. Eſt autem carmen Pyth. II. vel maxime in his, quorum numeri Aeolicae harmoniae conveniunt. Eosdem numeros eamdemque harmoniam habuit Laſi hymnus in Cererem, ut ex eius initio apparet, ſervato apud Athenaeum XIV. p. 624. E. Δάματρα μέλπω Κόραν τε Κλυμένοιο ἄλοχον Μελίβοιαν, ὕμνων ἀνάγων Αἰολίδ' ἅμα βαρύβρομον ἁρμονίαν. Tertia denique a Pindaro memoratur Lydia harmonia Ol. V. 44. XIV. 24. Nem. IV. 73. VIII. 25. Quae carmina, numeris mirifice diverſa, hoc tamen commune habent, quod nec tam concitatis numeris ſunt, ut Aeolica, nec tam gravibus, ut Dorica. Ad Doricos numeros propius accedit Nem. VIII. ad Aeolicos Ol. XIV. maxime omnium proprie Lydios numeros dixerim, qui ſunt in Nem. IV. Quantum ex tam tenuibus indiciis colligi poteſt, Doricam harmoniam in his carminibus fuiſſe coniicio: Ol. III. VI. VIII. XI. XII. Pyth. I. III. IV. Nem. I. V. X. XI. Iſthm. I. II. III. et IV. V. VI. Aeolicam in his; Ol. I. II. X. Pyth. II. V. VI. VII. VIII. XI. Nem. III. VI. VII. Lydiae veſtigia reperire mihi videor in his: Ol. IV. V. VII. IX. XIII. XIV. Pyth. IX. X. XII. Nem. II. IV. VIII. IX. Iſthm. VII. VIII.

Redeo nunc ad Aeoliſmum. Ac veri ſimile eſt, concitatiores Aeolicae harmoniae numeros maiorem ſibi dialecti libertatem vindicaſſe. Lydii enim numeri, leviores Doricis, non aliam, quam hi, linguam habent. Aeolicis igitur numeris hae videntur propriae formae eſſe: τοὶ pro τοῦ Pyth. V. 135. expellendum Ol. III. 7. ubi cod. Pal. recte τοι. In Doricis enim et Lydiis carminibus τοῦ dicit, ut Pyth. IV. 154. X. 18. Iſthm. II. 37. ne ab Aeolicis quidem prorſus alienum, ut Ol. I. 44. Deinde

inde πέδα Pyth. V. 62. (in quo tamen carmine v. 126. μέτα ſine libris non mutandum) VIII. 105. fragm. p. 115. apud Athen. p. 641. C. e Schneideri emendatione: πεδέρχεται Nem. VII. 109. Compoſita tamen etiam in Doricis πέδα admittunt: πεδάμειψαν Ol. XII. 18. πεδαυγάζων Nem. X. 114. ubi cod. Aug. ed. Rom. aliique libri πέδ' αὐγάζων. Porro ἐπάμεροι Pyth. VIII. 135. quod in Doricis eſt ἐφάμεροι et ἐφαμέριοι. Tum ἐν pro ἐς Pyth. II. 21. V. 50. et in Aeolico fragm. p. 67. Nusquam hoc in Doricis invenitur, niſi forte librariorum errore, aut grammaticorum invento, ut Pyth. IV. 459. Ibidem v. 376. pro ἐς Φᾶσιν δ' ἔπειτ' ἐνήλυθον ſcribendum eſt, verſuum quoque diſtinctione poſtulante, ἐς Φᾶσιν δ' ἔπειτεν ἤλυθον. Hoc ἔπειτεν, quod Aelius Dionyſius apud Euſtath. p. 1158, 39. Ionicum eſſe et apud Herodotum inveniri teſtatur, Phrynicho p. 48. Atticos reſpicienti, et inde Favorino in v. εἶτε, ἐσχάτως βάρβαρον vocatum, Pindaro etiam Nem. III. 94. pro ἔπειτ' ἐν, ut iam Pauwius ſuſpicabatur, reſtituendum. Cod. Aug. ibi ἐπὶ τόν. Aeolicis carminibus etiam ὀνυμάξαι tribuendum videtur, Pyth. II. 82. VII. 6. XI. 10. In caeteris enim communis forma invenitur, ὀνόμασθεν Ol. IX. 71. ὠνόμασεν Pyth. XII. 41. ubi nemo paullo doctior ὀνύμασθεν et ὠνύμασεν ſcribi volet. Nomen autem ὄνυμα et in Dorico et in Aeolico carmine locum habet: Ol VI. 95. Nem. VI. 82. neque usquam ὄνομα apud Pindarum eſt. Etiam accuſativus pluralis ſecundae declinationis in ος terminatus in ſolis Aeolicis carminibus videtur admiſſus eſſe: νᾶσος Ol. II. 129. ἐσλὸς Nem. III. 50. ubi quidem cod. Aug. ἐσλόν. Alibi ſi haec forma invenitur, expellenda eſt, non minus quam Dorica ως, qua nusquam uſum eſſe Pindarum puto. Traxit enim aliquid labis hic illic Pindarus a grammaticis, neque a recentioribus, ſed a veterrimis et clariſſimis, quod vel haec, quae habemus, ſcholia ostendunt: multo clarius intelligeretur, ſi reperirentur, qualia ad Iliadem. Ol. I. 85. genuina ſcriptura eſt κακαγόρος. Nem. III. 42. ὑπερόχως, quod editum, vel ὑπερόχους duorum librorum, metro conveniret, ſi ἰδίᾳ ſanum eſſet, quod et ſenſus et praeſtantiſſima apud ſcholiaſten lectio διά τ' ἐρεύνασε corruptum eſſe arguunt. Reſtitue tres litteras ob praecedentium ſimilitudinem neglectas: δάμασε δὲ θῆρας ἐν πελάγεσιν ὑπερόχος·

όχος· διά τ' αὖτ' ἐρεύνασε τεναγέων ῥοάς. Πελάγεσι et accusativum ὑπέροχος, accentu nominativi scriptum, praebuit optimus codex, cuius saepius iam facta est mentio. Nem. I. 35. fuisse qui metro repugnans ἐσλὸς scriberent ἐσλῶς, scholia docent. Scribe ἐσλὸς. Aristarchi apud scholiasten verba in cod. MS. sic scripta: καταλείπεται δὲ τῇ ἀρχαίᾳ σημασίᾳ τὸ ἐσλός. ἡ γὰρ ἀντίστροφος οὐκ ἀπῄτει τὸ υ. Dele cum edd. οὐκ, et hoc dicet Aristarchus, antiquo more Pindarum ο scripsisse, quod esset ου pronunciandum. Nem. X. 116. cod. Aug. ἥμενος, quae vetus lectio fuit. Aristarchus et Apollodorus scribebant ἥμενον, Didymus ἡμένος pro ἡμένους. Ed. Rom. al. ἡμένως. Accusativum seu pluralem seu singularem agnoscunt Heynio commemorati Pausanias et scholiastes Aristophanis, auctoritatem, opinor, sequuti grammaticorum. Mihi Pindarus spreto incredibili commento, ut facit Ol. I. 43. ss. nominativo casu videtur ἥμενος de Lynceo dixisse. Denique in Aeolico fragmento p. 60. v. 10. non debebat ἵππος in ἵππως mutari. Aeolicorum carminum propria sunt etiam verba in μι terminata pro contractis: αἴτημι fragm. p. 110. Sed in alio Aeolico fragm. p. 79. restituendus optativus σιγῷμι. Nisi fallor etiam Dorica quaedam, quae in Aeolicis carminibus inveniuntur, a Doricis abiudicanda erunt. Sic πολυμάλῳ recte videtur legi Ol. I. 19. recte vero etiam μῆλα Pyth. IV. 263. IX. 114. μηλοδόκῳ III. 47. μηλοβότου XII. 5. μηλοβότᾳ Isthm. I. 67. Vnde Ol. VII. 115. 145. ubi scriptura fluctuat, communem formam praetulerim.

Aeolismi illius, quem poeta in omnibus carminibus usurpat, aliquot exempla iam supra dispersimus. His adde elisam litteram in περὶ Ol. VI. 65. Pyth. IV. 472. et in compositis περάπτων Pyth. III. 94. περόδοις Nem. XI. 51. Non absimile est ποτ' ἀστῶν Ol. VII. 165. Deinde solutionem diphthongi in his: Αἰγεΐδαι Pyth. V. 101. Ἀλκεΐδᾶν Ol. VI. 115. Ἀτρεΐδας Pyth. XI. 47. Isthm. VIII. 111. Κρηθεΐδας Pyth. IV. 271. Οἰνεΐδαι Isthm. V. 39. Πηλεΐδα Pyth. VI. 22. Καδμεΐᾶν Isthm. IV. 88. Πηνεΐὸν Pyth. X. 86. Λατοΐδας IX. 8. Τροΐα Nem. III. 103. IV. 40. VII. 59. Isthm. VI. 41. VIII. 112. Sed non est horum constans usus: sic Αἰγεῖδαι Isthm. VII. 21. Ἀτρεῖδαι Ol. IX. 107.

Οἰκλεί-

Οἰκλειδαν Nem. X. 16. Λατοίδα Pyth. I. 22. Alia, ut videtur, Aeolica forma eſt ἀμεύσαϑαι Pyth. I. 96. reſtituenda, ut ſupra dixi, etiam XI. 84. παραμεύσεται Nem. XI. 17. ἀμευσίπορος Pyth. XI. 58. ubi ſcribendum videtur κατ' ἀμευσιπόρος τριόδες, niſi quis utriusque accuſativi communem formam praeferat. Prorſus Aeolicum nomen, etiam digammo memorabile, ἀυάτα legitur Pyth. II. 52. III. 42. Addam denique hoc: duplicatas conſonantes, quae in quibusdam vocabulis, ut in κελαδεννός, κλεεννός, φαεννός, origine Aeolicae ſunt, etiam in his verbis ad Aeolicae linguae uſum referendas videri, in quibus apud epicos aut improbatae, aut rariſſime adhibitae inveniuntur. Eiusmodi ſunt ἔσσαντο Pyth. IV. 363. ἔσσαι 486. καϑέσσαντο, ſive κάϑεσσαν, V. 55. ἔσσαν Ol. IX. 79. ϑέσσαν I. 102. ϑέσσαντο Nem. V. 18.

Perſequutus ſum, quae in Pindari dialecto maxime memorabilia videbantur. Omnia attingere nec licebat, neque animus erat. Quare ſi quis amplius de his rebus quaerere volet, ſatis inveniet materiae: veluti in verbis e praeterito factis, ut γεγάκειν, κεχλάδοντας, πεφρίκοντας; in formis infinitivorum, de quibus βᾶμεν, ϛᾶμεν, et ſimiles in rarioribus ſunt; in terminationibus perſonarum, ut τίϑεν, ἵεν, ἔγνον; et ex alio genere ἐξικέσϑαν, κτησάσϑαν; in compoſitorum formatione, ut βελαφόροι, et quae ſunt huiuscemodi alia. Quae omnia operae pretium eſt aliquando diligentius pertractari.

MAVRI-

MAVRITIVS GVILIELMVS MVELLER

KLEBITIO SAXO

MEDIC. BACCALAVREVS.

Natus ſum Klebitii prope Vitebergam d. XI. Aug. MDCCLXXXIV. patre Auguſto, tunc temporis munus concionatoris ſacri ibi administrante, quem ante hos VIII. annos morte mihi ereptum doleo; matre Sophia Beniamina, e gente Groſsia, quam adhuc ſuperſtitem colo. Quorum parentum cura per idoneos magiſtros, inter quos Wagnerum et Morizium nominare me iubet pietas, initia literarum ſatis edoctus, Torgaviam me contuli, ubi Benedicti, h. t. Lycei quod ibi floret Rectoris, quem ob maxima eius de me merita ad mortem usque venerabor, reliquorumque optimorum praeceptorum inſtitutione per quadriennium uſus ſum. Anno MDCCC. Vitebergam petii, ubi b. Schroeckius t. t. Rector Academiae, me civibus inſeruit d. IX. Oct. Audivi in doctrinis hiſtoricis b. Schroeckhium, in philoſophicis Krugium, in mathematicis b. Ebertum, in phyſicis Langguthium. Artem medicam amplexus, audivi lectiones phyſiologicas, pathologicas, botanicas Kreiſigii, phyſiologicas b. Titii, anatomicas, pathologicas, chirurgicas b. Vogtii, chemicas b. Glaeſeri et Doerfurti, therapeuticas Hornii, therapeuticas, et de medicina forenſi Seileri. In materia medica Erdmanni, in arte obſtetricia Schweikerti, in cadaveribus diſſecandis b. Vogtii inſtitutione uſus ſum. Exercitationibus clinicis apud Kreiſigium, Seilerum, Erdmannum, quibus omnibus ob ſingularem, quo me amplexi ſunt, favorem, gratias quam maximas debeo, interfui. Erdmanno etiam in arte faciunda amanuenſis fui. D. XXVII. Mart. 1804. examen

pro

pro candidatura obtinui a gratioſo Medicorum Ordine. Eodem anno Lipſiam me contuli, ſuadente fratre dilectiſſimo, cuius ſtudium atque curam nunquam ſatis remunerari me poſſe ingenue confiteor. In numerum civium academicorum me recepit Arndtius t. t. Rector. Exercitationes clinicas continuavi duce Reinholdo in medicis, Eckoldto in chirurgicis. Audivi Reinholdi praelectiones therapeuticas. In arte obſtetricia me exercitavit exp. Müller. Claro per annum, Sachſio per ſemeſtre fui amanuenſis in aegrotis curandis, quibus ob multa humanitatis atque benivolentiae documenta me obſtrictiſſimum ſentio. Sanctiſſime vero mihi colendi ſunt Ill. Platnerus, qui et beneficiis et multis aliis favoris ſui teſtimoniis me largiter cumulavit, et Exp. Reinholdus, qui non ſolum mihi copiam fecit aegrotos ſuis ſub auſpiciis viſendi et quotidie ab ſe diſcendi, ſed etiam in vita familiari tanto me amore complexus eſt, ut eum tanquam patrem colere ſuaviſſimum mihi ſit officium. Vtriusque favore factum eſt, ut munus Adiuvantis in inſtituto clinico, quod Reinholdi praeſidio in noſocomio ad D. Iacobum floret, in me conferretur. Quod munus ut rite ſuſcipere poſſem, benivolentia gratioſi Medicorum Ordinis, de me meritiſſimi, examine pro Baccalaureatu tentatus ſum die 9. Maj. 1807, nec non lectiones pro Licentia habui de Typho contagioſo in noſocomio Lipſienſi obſervato.

IOSEPHVS GVILIELMVS KNOBLAVCH

LEVCOPETRENSIS

MEDIC. BACCALAVREVS

Hic Leucopetrae natus a cIↃIↃccLXXXI. d. VII. Nov. patrem habuit Ioannem Philippum, coriorum ſectorem, matrem Sophiam Dorotheam, e gente Wirthiana, quam ante VII. annos morte amiſſam dolet. Ab his parentibus, qui ei honeſtatis et pietatis exemplum praeiverant, commiſſus ſcholae urbis, praeceptores habuit Belldorfium, cuius ſeveritati cum benevolentia coniunctae conſtantiam ſe debere, etſi elementa tantum litterarum

rum ab eo acceperit, gratus praedicat; Hetſchholdium, Glaeſerum, Wolfium, tum rectorem, poſtea alio ad ſacra adminiſtranda evocatum, cuius inſtitutionem in Latinis, Graecis, Gallicis litteris et matheſi laudat. Commemorat etiam Reichmannum, nunc ludimagiſtrum pagi cuiusdam, et Muhmedeiium, a quibus ſcribendi facultatem et arithmeticam acceperit. Anno aetatis XIII. pater, precibus eius cedens, Lindnero, pharmacopolae Leucopetrenſi eum commiſit, cuius ſcholis pharmaceuticis per quinque annos et ſexti dimidium multo cum fructu ſe uſum, plurimisque ab eo benevolentiae documentis ornatum eſſe refert, illud unum dolens, quod ſibi per illud tempus Latinae Gallicaeque linguae tractandae copia defuerit. Inde dimidiatum annum exegit Hildburghuſae apud Krauſium, pharmacopolam aulicum, meritiſſimum virum; hinc matris morte revocatus ad obtinendam hereditatem, quidquid inde conſequutus eſſet, Lipſiae ſtudiis medicinae, probante et hortante etiam patre, impendere decrevit. Hic a MDCCCII. a b. Burſchero civibus adſcriptus, philoſophiae cauſſa Caeſarem, Platnerum, b. Carum, Chriſt. Weiſsium, et Poelitzium adiit: in matheſi Praſſium, in phyſice Hindenburgium, in hiſtoria naturali et mineralogia Ludwigium, in botanice Schwägrichenium ſequutus eſt, Schulzio interea, nunc rectore ſcholae Lübenenſis, in latinis litteris magiſtro uſus. Praecepta pariter atque uſum anatomes Kühnio et Roſenmüllero debet, chemiam Eſchenbachio, apud quem etiam ſocietati disputatoriae interfuit; pathologiam, therapiam, chirurgiam Ludwigio, Reinholdo, Kühnio, et Claro, artem obſtetriciam Müllero; medicinam forenſem Platnero: in inſtituto clinico fuerunt ei magiſtri Reinholdus et Eckoldtus. Vti hos praeceptores omnes maxime laudat, ita in primis obſtrictum ſe fatetur eſſe Roſenmüllero, a quo in anatomiae ſtudio mirifice adiutus fuerit; Müllero, cui per biennium amanuenſis fuerit in viſendis aegrotantibus, magna apud eum in caritate habitus; maxime vero Reinholdo, cui iam a duobus annis in morborum curatione teſtis atque adminiſter eſt: huius in domo eam ſe dicit benevolentiam et caritatem expertum eſſe, quae verbis exprimi nequeat. Celebrat etiam inſignem Braunii et Eisfeldii favorem.

Stipen-

Stupendiis aliisque beneficiis se adiutum praedicat ab Ordine medicorum, ab Illustriss. comite Hohenthalio, a b. Börnero, civitatis huius quondam proconsule, denique nuper in consequendo magisterio ab Hauboldo. Ante quatuor annos et dimidiatum Baccalaureus ab Ordine medicorum creatus est. Paullo post Gallii de craniis doctrinam in ephemeridibus elegantiorum hominum usui destinatis exposuit; mox quum Societas litteraria, quae Pragae floret, praemium destinasset ei, qui optime ostendisset, quomodo rerum victui inservientium adulteratio impediri, et sine iudicis inquisitione indagari, corrigi, tollique posset, hoc reportavit praemium scripta dissertatione, quae nunc impensis Societatis illius imprimitur.

CHRISTIANVS IACOBVS WEISS

LIPSIENSIS

Hic natus Lipsiae d. XXVI. m. April. a. MDCCLXXXVII. patre Christ. Samuele Weissio, Theol. D. et ad aedem. S. Nicolai Archidiacono, et matre Christiana Iohanna, filia M. Christ. Ern. Schmidtii, ephori Merseburgensis. Matrem sibi vix sextum vitae annum egresso, patrem ante quadriennium morte ereptos dolet. Praeceptores puero sibi contigisse optimos refert, Mannium maxime, et Mofsdorfium, et Hofmannum, priores duos nunc Numburgi, tertium in vicinia eius urbis, sacrorum antistites. Quum per breve tempus in schola ad aedem S. Nicolai disciplina usus esset b. Heldii, Beringeri, et b. Schneideri, decimo circiter aetatis anno Schneebergam a patre missus, magistros habuit Schaarschmidtium, rectorem, Haasium, conrectorem, et horum collegas Pauflerum, Thomasium, Graebnerum: quorum Pauflerum, cuius curae commendatus erat, quemque patris instar veneratur, Dresdam vocatum sequutus est, illoque et b. Beutlero ac Braeunigero ducibus in schola Crucis litteris operam dedit. Inde reditum ad patrem parans, acerba eius iactura afflictus, ad Academiam accessit a. MDCCCV. ubi dogmaticam a Wolfio, atque a Keilio et Tittmanno accepit: in

 histo-

hiſtoria religionis Roſenmüllerum et Beckium, hunc etiam in hermeneutica, magiſtros habuit. Linguam Hebraicam maxime a Schotto et Krügero didicit. His praeceptoribus piam gratamque mentem teſtatur; liberalitatem etiam Potentiſſimi Regis, favoremque Ordinis philoſophorum celebrat.

IOANNES AVGVSTVS SPROEDE

OSTERFELDA NVMBVRGICVS

Natus ſum die xx. m. Novembris a. cIↄIↄcclxxxiii. Oſterfeldae, oppidulo in confiniis Misniae et Thuringiae, Cizam inter et Numburgum ſito, patre Ioanne Auguſto, iuris conſulto, et matre Ioanna Maria Heringia. Primus me Ioannes Chriſtophorus Seidlerus, Eccles. Oſterf. Paſtor, cuius eximium in me amorem animo maxime pio proſequor, elementa litterarum, imprimis linguae Graecae ac Latinae, edocuit, et quum anno xiii. aetatis ſcholam Cathedralem, quae Numburgi floret, frequentare inciperem, fautores atque patronos, qui me beneficiis ornarent, conciliavit. Hac in ſchola uſus ſum praeceptoribus Lobeckio, Braunio et Ditio nunc, defunctis, et qui poſtea priorum ſucceſſores facti ſunt, Wernsdorfio, Gernhardo, et Krauſio, ſcholae Inſpectore; quos omnes pio animo colo. Stipendio, a Senatu ſacro Cizenſi, adiutus, Academiam hanc petii, a. iv. et civium numero adſcriptus ſum Rect. Magnif. Keilio. Hic Philoſophicis disciplinis operam dedi ducibus Seydlitio, imprimis autem Caro. Scholas philologicas Beckii et Hermanni frequentavi. Lectionibus exegeticis Wolfii et Roſenmülleri, dogmaticis Keilii et Wolfii, et ſymbolicis Tittmanni interfui. Hebraica me edocuit Meisnerus. Beckium non tantum in hiſtoria tum catholica, tum regnorum ſingulorum, atque in enarrandis fatis et decretis religionis et eccl. Chriſt. habui praeceptorem, ſed etiam ei totum volumen N. T. interpretanti operam dedi, eoque in exercitationibus latine dicendi ſcribendique uſus ſum duce. Inter alios fautores atque patronos maxime benignum nactus ſum Generoſiſſ.

de

de Wuthenau, Capituli Numburg. Scholasticum, cuius opera in numerum Regiorum convictorum receptus sum; deinde beatum Carum, cuius memoria semper mihi gratissima erit, qui me tanto favore amplexus est, ut omni studio mihi succurreret, resque meas valde angustas quam maxime sublevaret. Huius commendatione etiam a Beckio, viro omni pietate colendo, insigni favore atque benivolentia ornatus sum, multisque beneficiis adiutus, ad quae potissimum hoc referendum esse pie agnosco, quod famuli locum mihi demandavit, quem iam per triennium obtinui atque nunc obtineo. Omni igitur pietate et gratissima summae eius erga me benivolentiae memoria, ei domuique eius, valetudinem firmissimam, vitamque longissimam et felicissimam apprecor. Reliquum est, ut pie profitear, me etiam, ad omnem studiorum cursum felicius persequendum, Regio stipendio, et quum summos in Philos. honorum gradus consequi studerem, stipendio Henriciano ab Ordine Phil. Amplissimo adiutum esse atque ornatum.

GOTTLOBVS FRIDERICVS SIEGEL

CIZENSIS

Natalis mihi dies fuit Cizae ante III. Id. Maj. a. cIↃIↃCCLXXXV. parentes, M. Gottlob Fridericus Siegel b. apud Cizenses per longam annorum seriem pastor meritissimus, et Christiana Friderica gentis Kempfianae Numburgensis. Primis litterarum rudimentis imbutum pater, in educando filio diligentissimus, in disciplinam tradidit magistrorum scholae episcopalis; quorum praecipue mihi memorandi sunt Müllerus, Siebelis, Gelbrichtius, Kieslingius. Ex horum disciplina egressum Keilius, Vir S. Rev. civibus academicis me adscripsit a. cIↃIↃCCCIV. Ibi quum me medicae arti dedissem, alterius semestris dimidium emensus, studia mea pertinaciore morbo interrupta dolui. Refectis paullum viribus, quum ad intermissa per annum studia rediissem, optimi parentis praematura mors gravissimo me orbavit praesidio. Adiutus tamen beneficiis tum a Regis Potentissimi, tum ab Ordi-

nis

nis Medici Lipfienfis, tum a Curiae ecclefiafticae episcopalis Cizenfis liberalitate, coeptum femel curfum, quidquid laboris fubeundum effet, repetii. Duces iam ante morbum contigerant in philofophicis Platnerus V. Ill. et b. Carus; in Graecorum tragicorum lectione Hermannus; in mathematicis phyficisque b. Hindenburgius; in chemicis et mineralogicis Efchenbachius Weifsiusque, in hiftoria naturali et botanice Schwaegrichenius. Inde omnem operam ad Anatomen contuli, Rofenmüllero Claroque ducibus. Hinc ad Phyfiologiam acceffi, Platnero Claroque primas lineas tradentibus. Pathologiam ab Ludwigio et Claro accepi. Eidem acceptam refero omnem therapeuticen, cum generalem, tum fpecialem, pharmacologiam Burdachio, medicinam forenfem Platnero, pyretologiam uberius explanatam, clinices cognitionem in cofocomio ad D. Iacobum Reinholdo, optime de inftituto illo merenti; plurium chirurgicorum operationum autopfiam Eckoldto, chirurgo huius urbis experientiffimo. Eisfeldio denique adfedi morbos in quibusdam hominibus ab fe obfervatos interpretanti.

Vt his praeceptoribus omnibus me obftrictiffimum effe profiteor, ita praecipue gratiae mihi agendae funt Viro Perilluftri Chriftiano Friderico Guilielmo Carolo a Mandelsloh, fupremae curiae ecclefiafticae Numburgo-Cizenfis praefide, deinde Ill. Platnero et Exper. Rofenmüllero, multis modis egregie de me meritis, nec non Illuftri Beckianae genti, cuius benevolentiae plura triftioribus meis temporibus exftiterunt documenta; Excell. Arndtio, experientiffimis Reinholdo, Claro, Saxio et Heinrotho, praeceptoribus et fautoribus multas ob caufas pie colendis: quibus ut aliquid gratiae referre melior aliquando mihi conditio concedat, ab Deo O. M. etiam atque etiam precor.

GOTT-

GOTTLOB HENRICVS SCHVLZE

MERANA MISNICVS

Natus ſum anno MDCCLXXXVII. d. XIV. Calend. Maj. Meranae, oppidulo ditionis Schönburgicae, patre Friderico Gotthelfo, piſtore eodemque urbi praefecto, matre Chriſtiana Beata Klemmia, quos etiamnum ſuperſtites vehementer mihi gratulor. Qui quum me, quamvis in tenui re familiari, ab idoneis magiſtris privatim inſtituendum curaſſent, ineunte a. MDCCCII. in ſecundam Gymnaſii, quod Alteburgi floret, claſſem receptus ſum. Per triennium et quod excedit ibi commoratus, Börneri, Matthiae, Döhleri, Ramshornii, Mörlini (cuius, proh dolor, fatis praemature functi cineres etiamnum veneror) Hauſchildii, Hempelii et Schmidtii uſus ſum inſtitutione, quorum virorum memoriam, quibus plura quam quae verbis exprimi poſſint debeo, nunquam animo meo excidere patiar, praecipue Ramshornii, cuius et ſingulari cura, et conſiliis, et liberalitate, et commendatione plurimum me eſſe adiutum gratiſſimo animo profiteor, quique nuperrime etiam amoris documentum mihi dedit maxime conſpicuum. Academiae Lipſienſi anno huj. ſecul. V. a Beckio, Rectore Magnifico, adſcriptus ſum. Ibi in variis philoſophiae partibus operam dedi Caeſari, Platnero, et beato Caro, in Latinis et Graecis litteris Hermanno et Beckio, in hiſtoria litteraria Eccio. In Theologia, cui me dicavi, qua libros et N. et V. T. interpretatur, Beckium, Keilium, Wolfium, Tittmannum, Meisnerum, et Krügerum audivi; qua credenda proponit Keilio et Wolfio aſſedi; qua agenda praecipit, ab ore Keilii pependi. Librorum ſymbolicorum notitiam ex Tittmanni, hiſtoriae eccleſiaſticae ex Beckii, homiletices praecepta ex Wolfii ſcholis mihi comparare ſtudui, quae praecepta quomodo ad orationes ſacras conficiendas ſint adhibenda, docuit me Goldhornius. Praeterea exercuerunt me latine diſputando ſcribendoque Keilius et Wolfius, reſpondendo ad interrogata ſuper theologiae dogmatibus Keilius et nunc adhuc Tittmannus, declamandi arte privato ſtudio Kerndörferus. Statim in initio ſtudiorum

diorum meorum contigit mihi, ut inter ceteros rerum mearum patronos invenirem duos nulla laude satis mihi celebrandos: Demmium, Summum Alteburgi facrorum Antiftitem, et Thamerum, Glauchaviae facra adminiftrantem; quorum tanta funt vel paternae in me voluntatis documenta, ut eorum recordationem in fanctiffimis officiis numerem. Praeterea quum aliorum, tum Keilii, Beckii, Caefaris, Wolfii et b. Seydlitii infignem benivolentiam in magna felicitatis meae parte habeo. Idem dictum volo de Dolzio, fcholae, in qua pauperum liberi gratis inftituuntur, directore fecundario, de Goldhornio, ad aedem D. Thomae Diacono, atque de M. Hammero, Wahrenae Paftore, qui, ex quo in eorum notitiam venire mihi contigit, numquam intermiferunt commodis meis diligentiffime profpicere. Nec tacendum, quod Hermannus et Bienerus, quo magifterii honores confequi poffem, ftipendiis me fublevarunt, quantumque me adiuverint a Pot. Rege impetrata convictus publici et ftipendii regii beneficia.

CHRISTIANVS FRIDERICVS ILLGEN

CHEMNITIENSIS

Chemnitii natus fum anno fuperioris feculi octogefimo fexto, die xv. menfis Septembris. Patrem veneror Chriftianum Godofredum, ex eorum genere opificem, qui tibialia ab aliis texta tractando perficiunt, (vulgo Strumpfftricker), matrem Ioannam e ftirpe Schönherria: quos parentes dilectiffimos divino beneficio fuperftites effe, quam maxime laetor. Hi enim quamvis minus lauta forte utentes, tamen mei quoque inter fratres meas curam habuerunt diligentiffimam, ita ut et tenellum privatim inftituendum curarent, et poftea praeceptorum Lycei patrii traderent difciplinae. Hic Voigtio, Kretfchmaro, Börnero, Leffingio ac Rothio magiftris ufus fum. Praeterea mihi paucis tantum, quod doleo, menfibus contigit Kreyffigii, Annabergae nunc Conrectoris, inftitutio privata, ex qua multam me percepiffe utilitatem gratus profiteor. Quorum praeceptorum opti-

optime de me meritorum doctrina ac ſtudio praeparatus anno MDCCCV. verno tempore adii Lipſienſem academiam, cuius civibus me adſcripſit Beckius, tunc temporis Rector Magnificus. Neſcium initio, qua ratione ſtudia mea inſtituerem, fratris cariſſimi, quem praematura morte mihi poſtea ereptum lugeo, amor ac diligens cura in viam duxit. Cuius conſilio cum praecipue elegiſſem theologiae ſtudium, ſcholas adii Beckii et Wolfii exegeticas; hebraicam linguam apud Krügerum et Meisnerum tractavi; Keilio aſſedi librorum ſacrorum rite interpretandorum regulas exponenti, et qua ratione dogmatum ſyſtema ortum ſit docenti; fata religionis et eccleſiae ex Beckii cognovi inſtitutione; Tittmanno librorum ſymbolicorum notitiam accuratiorem debeo; eloquentiae ſacrae praecepta tradentem audivi Wolfium, in quibus exercendis Goldhornium ducem ſecutus ſum; philoſophiae varias partes accepi a Caeſare, Caro et Platnero; Beckium vero, Hermannum, Schottum et Schäferum plura veterum Graecorum ac Latinorum ſcripta interpretantes audivi. Exercitationibus ſuper rebus theologicis diſputandi et bene reſpondendi, Keilii, Wolfii, Tittmanni et Krügeri interfui; ſuper pſychologicis, Goldhornii. Praeterea Kerndörferus artem declamatoriam privatim mihi expoſuit; in explicanda matheſi, de Praſſe; Höpfnerus in artis paedagogicae parte, quae dicitur phyſica, et in hiſtoria naturali atque plantarum phyſiologia Schwaegrichenius doctores mihi fuerunt. A quibus omnibus praeceptoribus litterarum amore ita ſum imbutus, ut etiam, ſpeciminibus Dresdae editis, cum in Reverendi Miniſterii candidatorum numerum relatus eſſem, Lipſiam reverterer, almam liberalium artium nutricem. Duo hic mihi contigerunt, quae quod deſideratiſſima eſſent, ſummo me gaudio affecerunt: unum quod Beckius, vir aliis de cauſis iam grata mente mihi nominandus, in ſocietatem, quae eius praeſidio res philologicas tractat, nuper mihi recepto optimam praebuit in ſtudiis bonarum artium longius progrediendi opportunitatem; alterum, quod, cum artem paedagogicam, maturius iam amore amplexus eſſem, Heinzius ſcholae felici ſucceſſu privatim inſtitutae nuperrime me admiſit collaboratorem. Caeterum pie veneror divi-

 num

num beneficium, quo factum eſt, ut praeter Regem, patrem patriae indulgentiſſimum, et ſenatum Chemnitienſem, alii quoque fautores rebus meis benigne proſpicerent. In quibus primum Börnerum nomino, praefectum portorio, (Geleitsinſpector), qui non ſolum, cum Lyceum adhuc frequentarem, liberos inſtituendos mihi credidit, verum etiam poſtea ſuum erga me amorem et benignitatem declaravit, ita ut per totam vitam ei me eſſe maxime devinctum profitear. Neque poſſum non praedicare nomina ſumme veneranda Caeſaris, Keilii, Wolfii et Tittmanni, a quibus viris multa accepi neque umquam obliviſcenda favoris documenta. Quibus addendi Generoſ. de Praſſe et Exper. Kühnius, qui etiam nuper, ſtipendio Nationis Miſnicae, quo ſummos in philoſophia honores capeſſere poſſem, mihi tribuendo benevolum erga me animum oſtenderunt. Sed Schäferum adhuc appellare geſtio, virum et doctrinae, et integritatis laude maxime inſignem, qui non modo liberos docendos mihi commiſit, ſed conſilio, librorum communicatione, omni genere favoris in omne tempus me ſibi reddidit devinctiſſimum. Nec denique tacendus eſt Dölitzſchius, venalium ſpectator ponderumque aeſtimator publicus, (Rathsgüterbeſchauer), cuius benevolentiam non uno modo me eſſe expertum gratus profiteor.